

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา

1. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา กับ ชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงบุตร
2. ทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา เมื่อพิจารณาตามตัวแปร อายุ ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวนบุตร
3. ชนิดของนมที่มารดาเลือกใช้เลี้ยงบุตร เมื่อพิจารณาตามตัวแปร อายุ ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวนบุตร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ มารดาซึ่งพาบุตรมารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดีของโรงพยาบาลเด็ก และโรงพยาบาลรามธิบดี จำนวน 210 คน

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงบุตร ตอนที่ 3 เป็นมาตราประเมินค่าทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา ที่สร้างขึ้นตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert Rating Scale)

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและประเมินมาตราที่สัมพันธ์ต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างที่สัมพันธ์ของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดากับชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงบุตร โดยวิธี Point Biserial Correlation และทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการวิเคราะห์ค่า t

2. การวิเคราะห์ที่สัมพันธ์ของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำหนักเฉลี่ยคะแนนที่สัมพันธ์ของ

2.1. คะแนนที่สัมพันธ์ต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาของมารดาที่เลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา และมารดาที่เลี้ยงบุตรด้วยนมผสม และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนที่สัมพันธ์ โดยการทดสอบที (t -test)

2.2. คะแนนที่สัมพันธ์ต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา จำแนกตามตัวแปร อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวนบุตร และทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่สัมพันธ์ โดยการทดสอบมัธยฐาน (The Median Test)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลชนิดของนมที่มารดาใช้เลี้ยงบุตร โดยหาถ้อยละของชนิดของนมที่มารดาใช้เลี้ยงบุตร จำแนกตามตัวแปร อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวนบุตร และทดสอบความแตกต่างของความถี่ของชนิดของนมที่มารดาใช้เลี้ยงบุตร โดยการวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (χ^2 -test)

ผลการวิจัย

1. มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดากับชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงบุตร โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .138 และคะแนนทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาของมารดาที่เลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาสูงกว่ามารดาที่เลี้ยงบุตรด้วยนมผสมและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นำหนักเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาไปในทางบวก มีค่าระหว่าง 3.76-3.96 มารดาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาแตกต่างจากมารดาที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมารดาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครมีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติไปทางบวกมากกว่ามารดาที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด สำหรับมารดาที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวนบุตร มีทัศนคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. มารดาเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในระยะเริ่มแรกหลังคลอด 73.33 เปอร์เซ็นต์ และมารดาที่มีระดับการศึกษาต่างกันเลือกใช้ชนิดของนมเลี้ยงบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับปริญญาตรีขึ้นไป เลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาเป็นเปอร์เซ็นต์สูง 86.84 และ 82.86 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ส่วนมารดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรและอนุปริญญาเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาเป็นเปอร์เซ็นต์ค่อนข้างต่ำ 63.75 และ 42.11 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ สำหรับมารดาที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ภูมิลำเนา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวนบุตร เลือกใช้ชนิดของนมเลี้ยงบุตรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก เช่น ศาสนา ระดับการศึกษา และอาชีพของสามี สถานภาพการสมรส

2. ควรได้ทำการศึกษาซ้ำในแต่ละตัวแปรให้ละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น เช่น ตัวแปรภูมิลำเนา ควรได้มีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างในเมืองกับชนบทที่แท้จริง
3. ควรได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมารดาในกลุ่มอื่น ๆ เช่นมารดาที่ไม่ได้พบบุตรมารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี หรือมารดาที่ไม่ได้มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกัน
4. ควรได้ทำการศึกษาทัศนคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น เจาหน้าที่ของโรงพยาบาลที่ทำงานเกี่ยวกับแม่และเด็ก นิสิตนักศึกษา เป็นต้น
5. เกี่ยวกับชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงบุตร ควรได้ศึกษาเป็นโครงการระยะยาว เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น

ขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา กับ ชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงบุตร มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ คะแนนทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาโดยเฉลี่ยเป็นไปในทางที่ดี และมีเปอร์เซ็นต์การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในระยะแรกหลังคลอดค่อนข้างสูง 73.33 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าการที่มารดาจะเลือกใช้นมมารดาเลี้ยงบุตรนั้น นอกจากจะมีส่วนสัมพันธ์กับทัศนคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาแล้วยังจะต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายประการด้วยกัน เช่น องค์ประกอบทางด้านอาชีพและสุขภาพของมารดาทำให้ไม่มีน้ำนมพอ มีผลให้การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาต้องหยุดไปก่อนระยะเวลาอันสมควร ฉะนั้นในการจัดโครงการส่งเสริมให้นมมารดาเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดานั้น นอกจากจะสอนให้นมมารดา มีความรู้และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาแล้ว ควรจะได้มีการสอนให้มารดาได้มีการเตรียมตัวที่ดียิ่งขึ้นแต่ในระยะก่อนคลอดและหลังคลอด เพื่อให้การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาประสบความสำเร็จ และในกรณีที่มารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้านก็ควรได้มีการแนะนำวิธีที่สะดวกและเหมาะสมในการที่จะให้นมมารดาสามารถเลี้ยงบุตร

ควยนมมารดาต่อไปอย่างน้อย 3-6 เดือน คือให้นมมารดาในระหว่างเวลาที่อยู่บ้าน และให้นมผสมแทนในกรณีที่ออกไปทำงาน หรือตามหน่วยงานใหญ่ ๆ อาจจะจัดตั้งสถานดูแลเด็กเล็กขึ้นในสำนักงานเพื่อให้มารดาหาเวลาว่างลงมาให้นมมารดาแก่บุตรได้